

Prawo Boże cz.1

Każda społeczność świecka czy religijna tworzy prawo, która stanowi o jej zwartości organizacyjnej. Prawo bodajże należy do najstarszych nauk ludzkości. Można powiedzieć, że już pierwsza para ludzka kierowała się różnymi przepisami, którymi zostali obdarzeni przez Boga lub sami je stworzyli dla właściwej organizacji wzajemnych stosunków. Każde prawo przynależy działaniu ludzkiemu, bowiem tylko wówczas, może to działanie być właściwie ukierunkowane ku dobru bliźniemu, nie krzywdzące drugiego człowieka. Tym bardziej było ono potrzebne gdy społeczeństwa rozwinęły się i musiały stworzyć pewne ramy wewnętrznego działania, ażeby mieć poczucie uporządkowania i trwałości. Trwałość ta jest oparta na łącznikach, a łącznikami tymi są normy prawne. Normy te tworzą ład i porządek. Można po prostu powiedzieć, że prawo to porządek. Znany jest powszechny pęd ludzkości ku porządkowi. Nikt nie chce chaosu, bowiem niesie on w sobie zniszczenie i śmierć. Dlatego też jako słuszne, od początku traktowano prawo jako formę ograniczenia postępowania ludzkiego, stworzenia dla niego pewnego regulaminu. Człowiek musi wiedzieć co jest dozwolone a co zakazane oraz wiedzieć, że mogą go czekać ewentualne kłopoty związane z przekroczeniem prawa.

Prawo Boże zwane zwyczajowo prawem Izraelskim, bowiem było związane z tym narodem od początku jego istnienia, zostało sformułowane w swym zasadniczym ogniwie za czasów Mojżesza. W tradycji judaistycznej było ono związane z nazwiskiem Mojżesza, jako tego, który był pośrednikiem i głównym przywódcą religijnym swego narodu. Dlatego też Pięcioksiąg Mojżeszowy miał w tej tradycji najwyższą wartość, bowiem tam zostało skupione całe prawo dotyczące postępowania każdego Żyda.

Prawo to jak wspomniałem zostało zawarte w Pięcioksięgu, i tam właśnie należy szukać różnych przepisów dotyczących różnych dziedzin życia. Przede wszystkim wybija się na czoło Dekalog. Jest to słowo greckie i znaczy ono 10 słów. Został on wyróżniony ponieważ – jak pisze Pismo –został napisany bezpośrednio przez samego Boga na dwóch tablicach kamiennych (2 Moj.31,18; 32,15-16). Jest on podstawą całego przymierza Synajskiego z Izraelem i zawiera w sobie zestawienie głównych wymagań dla ludzi, obwieszczonych przez Boga. Według zgodnej opinii zbiór ten nie ma sobie równego i przewyższa wszystkie inne, wydane i ogłoszone do tej pory. Ma on moc obowiązującą jednostki jak również wszystkie społeczeństwa ludzkiej społeczności. Ze względu na tą wartość obowiązuje on również dzisiaj chrześcijan.

W Pięcioksięgu poza tym można wyróżnić inne zbiory praw regulujących życie religijne i społeczne Izraela. Na uwagę zasługują zbiory zwane kodeksami, np. kodeks Przymierza zawarty w 2 Moj.20,22-23;33. O nim wraz z Dekalogiem jest napisane w 2 Moj.24,7 jako o podstawie Przymierza na Synaju, jako o Księdze Przymierza. Ten podział nie jest jednak tak istotny jak podział logiczny, który możemy dokonać po fakcie, bowiem nie ma go bezpośrednio w Starym i Nowym Testamencie.

Wyróżniamy:

- a) Prawo religijno-moralne (Dekalog i inne),
- b) Prawa regulujące kult, tzn. osoby, miejsca, czasy i przedmioty z tym związane,
- c) Prawo cywilne (małżeństwo i inne),
- d) Prawo karne.

Dlatego też mówiąc o prawie musimy być dobrze zorientowani w którym miejscu mowa jest o całości prawa lub o którejś z jego części.

(c.d.n.)

B. Ciesielski

Duch Czasów 6/1975